

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № <u>7069</u>	Дело № <u>59</u>
Получено на <u>10.09.2020</u>	

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки професионално направление 3.8 Икономика, научната специалност Организация и управление

Автор на дисертационния труд: Горан Зоран Лапчевич докторант (задочен) към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: Веригата от стойности при отглеждането на грозде и производството на вино в сръбските винарни

Рецензент: доц. д-р Теодор Радев, Аграрен университет Пловдив, Социални, стопански и правни науки определена за член на научното жури със заповед № РД-16-559 / 01.07.2020год. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

Горан Лапчевич е получил магистърска степен по специалност Бизнес икономика и предприемачество в Белград, Сърбия. Към момента е преподавател във Висшето училище по бизнес икономика и предприемачество в Белград, Сърбия. Професионалните му интереси са в областта на организацията и управлението на бизнеса.

2. Актуалност на проблема.

Темата на дисертационния труд е актуална, тъй като лозаро-винарския сектор на Сърбия е важна част от земеделския сектор на страната и увеличаване на неговия принос в селските райони е важна задача на националната политика. Лозаро-винарския сектор на Република Сърбия през последните години изживява експанзия благодарение на добрите пазарни позиции и активната държавна подкрепа за неговото развитие. Анализирането на веригата от стойности в сектора има важно значение за подобряване на държавната подкрепа в сектора и засилване на пазарните позиции на сръбското вино.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и се отнася до установяване на факторите, подобряващи функционирането на лозаро-винарския сектор на Сърбия. За реализиране на целта са определени 3 изследователски въпроси, които са обвързани логически и позволяват работата да има завършен вид. Докторантът е формулирал три работни хипотези, че

отчитането на приноса на участниците във веригата от стойности в условията на нарастване на конкуренцията е предпоставка за подобряване на функционирането на цялата маркетингова верига. Това се постига чрез повишаване на взаимодействието между елементите на бизнес системата (клъстера) и проектиране на дейности, които са съобразени с интересите на участващите в клъстера.

В изследването са използвани подходящи методи за анализ, които коректно са подбрани и приложени. При изследване на проблематиката са използвани методи за ситуационен анализ, диагностичен анализ и прогностичен анализ. Методите за анализ използват богата база от емпирични данни събрани чрез полеви изследвания.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Докторантът е използвал широка гама от средства за онагледяване и обобщаване на получените резултати в таблици, графики и схеми, които му позволяват коректно да систематизира и обективно да представи получените резултати. Достоверността на резултатите е проверена за нормалност чрез теста на Колмогоров-Смирнов. Изследователските хипотези са проверени чрез множествена линейна корелации и регресия. Извадката на изследване има нужната представителност.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

При работата си по дисертацията, докторантът е проучил основна част от съвременната специализирана научна литература във връзка с теорията на управлението и възможностите за прилагане на подхода Верига от стойности. Коментирани са и са представени мнения на известни автори, като на тяхна база е формирано авторовото разбиране по изследвания проблем.

Докторантът дефинира и коректно използва термините. Горан Лапчевич успешно обобщава състоянието и проблемите на местните производствени структури в Република Сърбия. Това му дава възможност да формулира конкретни изводи за управление на сектора и да структурира работещ подход за неговото усъвършенстване. Авторът установява, че процесът на взаимодействие между бизнес структурите трябва да бъде достатъчно прозрачен, като дейностите се съгласуват за постигане на синергични ефекти

6. Приноси на дисертационния труд.

Дисертационният труд "Веригата от стойности при отглеждането на грозде и производството на вино в сръбските винарни" съдържа следните по-съществени приносни идеи и решения.

Научни приноси

1. Разработена е методологична рамка за прилагане на подход Верига от стойности в лозаро-винарския сектор на Сърбия.
2. Съществуващите в теорията и практиката управленски стратегии и подходи са адаптирани, съобразно спецификата на лозаро-винарския сектор в Сърбия, което е предпоставка за успешното им приложение.

Научно-приложни приноси

1. Установени са основните рискове, които съпътстват земеделските производители при участие в маркетингови вериги.
2. Анализирани са добри практики на мениджмънт на взаимоотношенията.
3. Направени са предложения за подобряване на веригата от стойности в лозаро-винарския сектор в Р Сърбия.

7. Критични бележки и въпроси.

Нямам критични бележки и въпроси.

Към докторанта имам препоръка да осъществи сравнително изследване на лозаро-винарските сектори в рамките на няколко балкански държави.

8. Публикувани статии и цитирания.

По темата на дисертацията докторантът е публикувала две статии, което е изискуемия минимум за придобиване на образователно-квалификационната степен доктор. Докторантът има участия в международни конференции и е изнасял доклади по проблеми свързани с темата на дисертационния труд. Докторантът отговаря на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

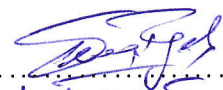
ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Горан Лапчевич** образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност Организация и управление.

Дата: 10.11.2020

РЕЦЕНЗЕНТ:

(доц. д-р Г. Радев)